

A pesti utca

Nyelvlecke – Kémlelő tükör
– Iskolai idill

A belvárosi utcák déli sétaútjain mantillás, régimódi nénike szólítgatja meg az embereket.

Ötven fillérért adok német-, francia- vagy angolórát.

Korkép.

Nehéz a gazdasági helyzet, rossz világ jár most, kevés a pénz. De azért mégis csodálkozánk, ha az öreg nénikének nem akadna fölös számmal tanítványa.

•

Hollandiában (s Bajorország régi városaiban) az úriházak ablakain elmés szerkezetű tükröcskék vetítik a szobánkba a külső, utcai élet forgását.

Spionnak nevezik az ilyen tükröt.

Rége a nőknek nem illett kíváncsiskodni, ablakban mutatkozni s hogy mégis lásson-tudjon mindent, ilyen kémlelő-tükröt tétetett az ablakára.

Egyik budai palota második emeletén most fölfedeztünk egy ilyen tükröcskét. A lakás úrnője nem kíváncsiskodásból szereltette föl, hanem azért, hogy a ház elé rendelt gépkocsit láthassa, s télvíz időn ne kelljen ablakot nyitnia vagy a szobalányt leküldenie. Így válik a régi, játszi kémlelő-tükrökből a legmaibb élet gyakorlati célú eszköze.

•

Reggelente a Vérmezőn urak, dámák lovagolnak, lovászok futtatják gazdáik nemes járású paripáit. Egyik lovász fényes szőrű pej hátán poroszkál le mindennap a Várból. Haza azonban többnyire gyalogszerrel baktat, mert a makrancos csikó – hogy, hogy nem – mindig megszökik, s a pej, a környékbeli gyerekek vidám visongása közepette egymaga nyargal föl a várbeli

utcákon az istállóba. Haszontalan, nevetlen csikó. Rossz példát mutat a gyerekeknek.

•

Az első iskolai nap. Még nincs nyolc óra. Az elemi iskola kapuja zárva. Kisfiúk jönnek, egyre többen. Izgatottak. Vagy nagyon sápadtak, vagy lángvörösek. Egész picikék is vannak közöttük. Némelyiknek a kezét fogja a „felnőtt”, de néhányan szepegve, elhagyottan ácsorognak kis hátításkájukkal.

Most az iskolaszolga kinyitja a recsegő tölgyfakaput. Mintha pöttöm törpécskék akarnák megostromolni az óriások várát. A gyerekek mind elsőül szeretnének bejutni, összegomolyodnak, tülekednek. Egyik – a legkisebb közülük –, akit jobbra-balra taszigálnak, orra bukik, elered az orra vére, végigfolyik fehér matrózblúzán. Sírva fakad.

Jól kezdődik az első nap. Ennek a kisfiúnak „meglesz a véleménye” az iskoláról.

•

Két nő beszélget az utcán.

– X.-nével nem lehet barátkozni, csaknem mindennap fürdik.

Másik két nő beszélget az utcán.

– X.-nével nem lehet barátkozni. Csak egyszer fürdik naponta.

•

Előkelő férfiruha-boltban a főtárolgáló asztal mögött szemüveges fiatalember könyvel. Munkakabátja cafatokban lóg róla. Olyan rongyos, mintha kutyák szaggatták volna össze a ruháját. Szeretnénk leakasztani egy öltönyt a fogasról és ráadni. Az éhező szakácsra gondolunk.

-y.

1931. szeptember 12., szombat, 6. old.